

Inbreng internetconsultatie wijziging Bouwbesluit 2012 BENG 2020

Hierbij vindt u de inbreng van Recticel voor de consultatie door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) rondom de voorgenomen wijziging van het Bouwbesluit 2012 met betrekking tot bijna energieneutrale gebouwen (BENG).

In algemene zin sluiten we aan bij de diverse bijdragen die we inmiddels kunnen lezen in de openbare inbreng en waarover ook in de (social) media al veel is geschreven. Het betreft hier specifiek de volgende kritiek:

- de kostenoptimaliteitsstudie op basis waarvan de BENG-eisen zijn gebaseerd schiet ernstig tekort en is niet geschikt voor het doel waarvoor ze is uitgevoerd;
- als gevolg van de nu voorgenomen BENG-eisen:
 - gaat de bouwkwaliteit sterk omlaag voor het overgrote deel van de nieuwbouwwoningen;
 - is sprake van een onverantwoorde aanslag op het elektriciteitsnet, door compenseren te stimuleren boven het beperken van de energievraag;
 - wordt het rendement van het Nederlands elektriciteitsnet onrealistisch hoog voorgesteld door een onverdedigbare hoge PEF (Primaire Energie Factor);
 - worden consumenten opgezadeld met fors hogere woonlasten;
 - worden klimaatdoelstellingen niet gerealiseerd.

Wij pleiten voor het aanscherpen van de voorgenomen eisen in overeenstemming met het ambitieniveau zoals dat in 2015 door het ministerie is gepresenteerd en het bijstellen van de PEF naar een realistisch niveau. Dit betekent concreet:

- de eis voor BENG 1 aanpassen van 70 naar 45 kWh/m² voor woningen met een A_{1s}/A_{G} < 2,0;
- de PEF corrigeren van 1,45 naar een realistische waarde van minimaal 2,0 conform het advies van de Europese Commissie en de herziening van de EED voor 2020.

In onze inbreng willen we aanvullend nader ingaan op de energieprestatie die met de nu voorgenomen eisen gerealiseerd zal worden. De aanleiding hiertoe is een uitspraak van minister Ollongren tijdens het algemeen overleg op 21 februari over energiebesparing en energieprestatie. De minister heeft tijdens dit overleg de Kamerleden voorgehouden het oneens te zijn met de breed gedragen kritiek dat de voorliggende eisen een versoepeling zouden zijn ten opzichte van de vigerende eisen met betrekking tot de energieprestatie. Woningen die voldoen aan de nieuwe BENG-eisen zouden volgens de minister – indien zij worden doorgerekend in het huidige EPC-regime – een EPC-score behalen tussen de 0,1 en de 0,4. Uit onze beschouwingen en berekeningen blijkt dat dit een **onjuiste voorstelling van zaken** is.

Allereerst valt op te merken dat de onrealistische PEF de vergelijking van prestaties tussen de bestaande EPC-berekeningen en de nieuwe BENG-berekeningen ernstig vertroebelt. Indien immers nu de energieprestatie van een woning wordt berekend die voldoet aan de huidige eisen met een veel gunstiger PEF, komt daar een beduidend lagere EPC-score uit dan 0,4. De referentie zou daarom sowieso fors lager moeten liggen dan een EPC van 0,4.

Maar ook als we bovenstaande buiten beschouwing laten, dan tonen berekeningen aan dat verreweg de meeste woningen aan de nieuwe BENG-eisen kunnen voldoen terwijl zij berekend volgens de huidige EPC-systematiek een score zouden behalen hoger dan 0,4.

De meest voorkomende woningen (rij- en hoekwoningen en appartementen), samen goed voor +/- 85% van de totale woningproductie, voldoen moeiteloos aan de BENG 1-eis van 70 kWh/m² per jaar. Dit blijkt uit eigen berekeningen, opgesteld door Develop inc., alsmede uit rapportages van de adviesbureaus DGMR en Nieman. De woningen voldoen zelfs dermate ruim aan de norm dat er veel ruimte ontstaat om (kostenbesparende) verslechtingen door te voeren in het woningontwerp. De vangneten in het Bouwbesluit ten aanzien van onder andere luchtdichtheid en U-waarden voor glas en deuren, bieden hiervoor onvoldoende bescherming.

De kwaliteit van woningen kan onder andere aangetast worden ten aanzien van:

- ramen en deuren die minder goed isoleren (van U_c 1,30 naar 1,65);
- minder kierdichting (van q_{v10} : 0,400 naar >0,700);
- slechtere detaillering en meer warmteverlies door koudebruggen;
- meer luchtlekken door ventilatiekanalen.

Dit is bepaald geen denkbeeldig scenario: dit kan daadwerkelijk gaan gebeuren. De bouwsector kenmerkt zich immers door minimumeisen als maximaal doel te stellen.

Het doorvoeren van dit soort ongewenste verslechting van de nu gebruikelijke bouwkwiteit leidt vanzelfsprekend tot:

- *meer energiegebruik;*
- *een hogere rekening voor de consument;*
- *meer CO₂-uitstoot.*

Een voorbeeld tussenwoning

Nieuwe BENG-eisen: kostenbesparing voor de bouwer, hogere woonlasten voor koper of huurder

Energieprestaties	Eisen sinds 2015		→	Eisen vanaf 2020	
	Maatregelen EPC 0.4 (NEN 7120)	Score op BENG (NTA 8800)		Maatregelen BENG (NTA 8800)	Score op EPC (NEN 7120)
EPC	0.37 ✓	-	→	-	0.45 ✗
BENG 1	-	42.5 kWh/m ² ✓	→	59.6 kWh/m ² ✓	-
BENG 2	-	23.0 kWh/m ² ✓	→	28.8 kWh/m ² ✓	-
BENG 3	-	54 % ✓	→	59 % ✓	-
Kosten elektriciteit per jaar					
Totaal woning en huishoudelijk		5.200 kWh	→	5.700 kWh	
Energiekosten, incl. vastrecht		€ 1.100,-	→	€ 1.225,-	

Consequenties voor de tussenwoning:

- **Slechter** dan EPC 0,4
- **Minder** isolerende ramen en deuren: van U_c 1,30 naar 1,65
- **Minder** tochtwering: van q_{v10} : 0,400 naar 0,700
- **Meer warmteverlies** door koudebruggen
- **Meer luchtlekken** door ventilatiekanalen
- **Zwaarder** verwarmingssysteem
- **Hogere** energierekening

Een voorbeeld hoekwoning

Nieuwe BENG-eisen: kostenbesparing voor de bouwer, hogere woonlasten voor koper of huurder

Energieprestaties	Eisen sinds 2015		→	Eisen vanaf 2020	
	Maatregelen EPC 0.4 (NEN 7120)	Score op BENG (NTA 8800)		Maatregelen BENG (NTA 8800)	Score op EPC (NEN 7120)
EPC	0.39 ✓	-	→	-	0.42 ✗
BENG1	-	50.2 kWh/m ² ✓	→	70.0 kWh/m ² ✓	-
BENG2	-	28.2 kWh/m ² ✓	→	29.5 kWh/m ² ✓	-
BENG3	-	51% ✓	→	62% ✓	-
Kosten elektriciteit per jaar					
Totaal woning en huishoudelijk		5.650 kWh	→	5.750 kWh	
Energiekosten, incl. vastrecht		€ 1.200,-	→	€ 1.250,-	

Consequenties voor de hoekwoning:

- **Slechter** dan EPC 0,4
- **Minder** isolerende ramen en deuren: van U_c 1,30 naar 1,65
- **Minder** tochtwering: van q_{v10} 0,400 naar 0,750
- **Meer** warmteverlies door koudebruggen
- **Meer** luchtlekken door ventilatiekanalen
- **Zwaarder** verwarmingssysteem
- **Hogere** energierekening

Grote hoeveelheden nieuwe woningen die voldoen aan de nu voorgenomen BENG-eisen zullen dus een vergelijkbare EPC behalen $>0,4$. Sterker nog, ze zouden nu niet gebouwd mogen worden. Dit staat op gespannen voet met hetgeen de minister de Kamerleden op 21 februari heeft voorgehouden.

We pleiten daarom nadrukkelijk voor aanscherping van de BENG 1-eis en het aanpassen van de PEF:

- **BENG 1** aanpassen van 70 naar 45 kWh/m² voor woningen met een $A_{Is}/A_g < 2,0$;
- **PEF** corrigeren van 1,45 naar een realistische waarde van minimaal 2,0 conform het advies van de Europese Commissie en de herziening van de EED voor 2020.

Ing. R.C.M. Wesel
Recticel Insulation